

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 99.

V Ljubljani, v sredo 1. maja 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Materijalizem.

Nikakor nismo mnenja, da je takozvana statistika najboljši dokaz za socialne razmere. V kolikor so številke resnične, javljajo neko dejstvo; nič več ne in tudi nič manj; same po sebi govoré samo o tistem dejstvu, ki jim je stvarna podlaga, in o nobenem drugem ne. Šteti in meriti se dajo samo zunanji pojavi, notranjega življenja se nikakor ne dotikajo.

Metafizike ne najdeš v njih: notranje vzroke, njihovo naravo, njihovo zvezo, način, kako posegajo drug v drugega, razkriva še le misleči um. Zdi se, da sta statistika in dokazovanje na njeni podlagi popolnoma objektivni, toda — to ni res. Kakor naša naravoslovec ali narodopisec v svoja raziskavanja misli vlastnega duha, vlastne predsodke in zmote, koder pričanja sklepate iznad svojih opazovanih dejstev, tako vtiskuje tudi statistik svoje nazore v izvajanja iz nabranih števil. Kemik n. pr. razkrajajoč telesa v prvine, določujoč lastnosti posamnim molekulom, deluje v svoji stroki in njegovi uspehi so eksaktno-znanstveni. Toda če pri tem pričanja sklepate, da je modroslovski nauk o materiji in formi, o bistvu stvari itd. nesmiseln, neutemeljen v znanosti, je to njegova lastna misel, katero je po krivem vtihotapil v svoje delo. Zvezdoznanec razkriva nešteto tajnostij v obširnem vesmiru, ki so objektivno resnične; če pa pričanja sklepate, da ni nobenega izvensvetovnega vzroka, moti sebe s tem in zapeljuje druge.

Fizik, ki se norčuje iz metafizike, ki na temelju svojih dognanih stvari jame modrovati o redu, katerega posamne stvari razmotrava jedino s svojega fizikalnega stališča, prestopa meje svoje znanosti in njegove trditve nehajo biti v fiziki eksaktno-znanstvene. Tako n. pr., če taji namen v stvarih in se roga v zročnosti namena, češ, da tega vzroka naravoslovje ne priznava, trdi le svoje v lastne zmotne misli.

Vprašanja, katerih se kedo po krivici loti odet s plaščem kake posamne znanosti, so v svojem bistvu modroslovska; modroslovje je pa samo po sebi združeno z bogoslovjem. Vse modroslovje se namreč peča z vrhovnim vzrokom stvari, iščoč odgovora zadnjemu „zakaj“, „odkod“ in „čemu“ v nepregledni vrsti teh vprašanj. Ta zadnja vprašanja o

prvem vzroku in zadnjem namenu stvari silijo vsacega resno in odločno, naj se odloči, ali je Bog, ali ga ni. Kakeršen je ta odgovor, tako je tudi modroslovje človekovo, tako je tudi njegovo naziranje o svetu in sebi, tak je cel okvir njegovega umstvenega življenja, njegovo umovanje o naravoslovju, jezikoslovju in vseh družih znanostih.

Naš čas je z materijalizmom napojen. Hvala Bogu, da je življenje še vendar boljše, nego materijalistično javno mnenje, nego modroslovje javnega življenja. Temu materijalizmu se ne smemo čuditi. Skrb za vsakdanji kruh in sploh vse družabne razmere ne dadé človeku časa razmišljati. Tudi najbolj orjaški duh komaj sproti pobira drobtinice, ki bogato padajo z mize empiričnih znanostij. Da bi jih vrejal, da bi se vglobil v njihove nadčutne vzroke, tega ne utegne. Špekulativnemu prebavljanju teh ogromnih snovij ni mesta; samo izkušnja, samo eksperimenti kaj veljajo. Induktivno dokazovanje je jedino na dnevnem redu. Ni torej čuda, da ostaja metafizika nepoznana — v kotu. Človeški duh pa vendar le hoče odgovora svojim vprašanjem. Dobiva ga materijalistično obrobjenega in brez premisleka ga vsprejema.

Tudi dokazovanje s statistiko more biti samo induktivno in zato veljajo za-nje zakoni tega dokazovanja, ki zahtevajo strogo, da se sme sklepati splošno še le tedaj, če so znani vsaj npravo vsi slučaji. Nevarne so zmote, katere izvirajo iz napačne rabe števil vzlasti gledé na socialno vprašanje. Neskrto se uvaža materijalistično naziranje v družboslovje; človek, njegovo življenje in delovanje v posamnem in družabnem oziru postaja mehaničen tvor, ki se da meriti z merili navadne kolikosti, katerega gibanju se dadé najti stalni, fizični zakoni. Dušeslovje postaja potemtakem oddelek naravoslovja in z dušeslovjem vred se pogrezajo na materijalistična tla vsi drugi pojavi človeškega življenja. Notranjim načelom, ki vodijo človeka in ga vladajo: duši in njenim zmožnostim: umu in svobodi volje, pa tudi milosti božji ne preostane ničesar. Mrzle, neme številke je potlačijo mej druge nežive naravne mehanizme. Družabna znanost se poniža do — mehanike.

Skoraj nam ni treba omenjati, da napačno rabljena statistika še bolj premišljeno lahko bije resnici v obraz. Način, kako se primerjajo števila posamnih dejstev, je odvisen od volje preiskalčeve. In pri tem često dozdevna duhovitost, ali bolje drzna brezobzirnost v trditvah zakriva zlobni namen. Kdor se peča s statističnimi izrabljanji materijalistične znanosti, nam bo gotovo pritrtil, da se tu godé često čudovite spletarije. Hrana ljudstva se primerja z duševnim razvojem, cena žita z npravnostjo, vreme in podnebje z verskimi nazori, način pridelovanja s pravnimi pojmi o zakonu, družini in državi i. t. d. Drobtine dejanskih resnic se brez dvojbe kažejo iz teh podatkov, toda zato so tem nevarnejši. Nerazodni ljudje jih lahko verno sprejemajo in po malem izgube pojem o pravi človekovi naravi, pozabljajo na njegovo umstvenost, na njegovo svobodo in tem preje na njegov konečni namen. Čim se pa izgubi ta pojem, se poniža človek do navadnega fizičnega tvora in smisel zanj in za družbo ponehava. Koder se ne pozna več človekova narava, se tudi ne pozna več dostojanstvo človekovo in vrednost njegova. S tem je pa vse izgubljeno.

Brez ovinkov trdimo, da je empirizem, ki ga je Bokon Verulamski postavil na prestol, najgorji vzrok sedanjemu socialnemu vprašanju. Izkušnji in znanstvenim poskusom (eksperimentom) se je odprla široka gaz; postali so jedino veljavni. S tem si je sicer nepregledno uspehov pridobilo naravoslovje, a nauk o človeku, njegovem bistvu in njegovem namenu, je propadal. Izgubil je svoje gospodarstvo, svoj vrhovni značaj v naravi, nehal je biti središče, ker je tudi sam postal po novem toku znanosti — mehanično razvita gmota, naravno nastal stroj — kakor ga naravnost imenuje Molešot.

Preobširno bi bilo, če bi opisovali ves razvoj tega naziranja in njegovih žalostnih posledic, ker smo hoteli samo v glavnih točkah podati nekaj misli o tem, kako globoko že tičimo v materijalizmu. S tem smo tudi pokazali, kje je treba iskati leka. Vrniti moramo namreč najpreje človeku njegovo dostojanstvo. To je pa le mogoče, če hkrati oživimo v družbi pojem o Bogu in njegovi Previdnosti. Opozarjali smo vzlasti na nevarnost v statistiki, ker se ta najbolj naravnost zaletava v človeka in njegovo posamno in družabno življenje in je najbolj materijalizuje.

Materijalističnemu naziranju sveta moramo pa sedaj tembolj označiti svoje stališče, ker je ravno zadnja nesreča v Ljubljani in okolici obnovila to zadevo. „Večni naravni zakoni“, „plutonizem“, „neptunizem“, „vulkanizem“, „geologično ustrojstvo“, „pari“ i. t. d. so pojmi že poulične učenosti. Vsak razlaga po svoje zadnji potres. Vsaki znanstveni razlagi se uklanjamo tudi mi in v toliko ji pritrjujemo, v kolikor podaje dokazov za svoje trditve. Toda pri tem ne smemo pozabljati, da imajo tudi naravni zakoni svojega zakonodajalca, da ima ogenj in voda svojega stvarnika in ohranjevalca, da ima geologični red svojega urejevalca. In ta zakonodajalec, stvarnik, ohranjevalec in urejevalec ima svoj poseben namen pri svojem delu.

Da, potres je naraven pojav. A narava ima svojega Gospodarja, ki po nji in v nji hoče doseči svoje namene. Z bolestjo smo čuli, da vzlasti socialisti sedaj uporabljajo potres, da razširjajo svoja brezbožna načela, ki so hkrati nedokazljiva, da sama v sebi nespametna in lažnjiva. Zaupanje do Boga se sicer zelo lepo kaže v zadetih krajih; Ljubljana sijajno javlja svoje verno lice, a nasprotnih glasov žalibog tudi ne manjka. Socialisti in njihovi somišljeniki po duhu naj pač tudi statistično primerjajo javne in zasebne grehe in — božje šibe: morda jih vsaj to razmotranje izmodri. Mi se pa v živi veri in v duhu pokore klanjajmo neskončno modrim namenom božje Previdnosti in zjedimo svojo voljo z voljo Tistega, ki je vstvarila in ki vodi svetovje in njegove čudovite sile.

Nasledki potresa.

Novi sunki!

Sinoči ob 7. uri bil je slab sunek združen s podzemeljskim bobnenjem. Marsikateri ga še čutili ni. Tudi ponoči se je dvakrat nekoliko zazibalo. Ljudje so ostali mirni.

Dunaj za Ljubljano.

V včerajšnji seji dunajskega mestnega zbora je

predlagal dr. Gessman, naj se za Ljubljance dovoli še 10.000 glđ. podpore.

Znižana voznina.

Vodstvo južne železnice je znižalo vožne tarife ravno tako kakor državna železnica za poškodovane po potresu.

Pomožni odbor za Ljubljano in okolico. Včeraj so bili izvoljeni v ta odbor še sledeči gg.: dr. Josip Suppan, vodja kranjske hranilnice, dr. Ivan Tavčar, odvetnik in Andrej Kalan, stolni vikar. — Pisarna pomožnega odbora je pri Maliču (Hotel Stadt Wien v I. nadstropju št. 15.) — Kranjska industrijska družba je izročila pomožnemu odboru v Ljubljani 5000 glđ. za poškodovane po potresu.

Barake na prodaj. Na Perdanovem posestvu ob Resljevi cesti postavljena je bila včeraj lična baraka za 30 oseb, katero je mestni občini poklonila tovarna za železniške vagone v Nesselsdorfu. Imenovana tovarna poslala je razven tega v Ljubljano še dve pleskani baraki, kateri sta na prodaj. Pogoji izvedo se v stavbinskem uradu mestnega magistrata.

V Kočevju se je tudi osnoval odbor, ki bo nabiral darove za poškodovane po potresu. Na čelu odboru je župan, štirje mestni odborniki, dekan Krese, vodja Wolsegger, okrajni sodnik Hauffen in okr. komisar dr. Praxmarer. Ta odbor je že izdal oklic na mestne prebivalce.

Darila vsled potresa.

Nadalje so darovali: Gospod dr. Josip Scheiner, odvetnik v Pragi, 600 glđ.; „Slovansko blagotvorniteljno občestvo“ v Petrogradu 389 glđ. 60 kr.; administracija „Obzora“ v Zagrebu vnovič nabranih 218 glđ. 20 kr.; stolni kapitelj v Djakovem 100 glđ.; gospod dr. Katholicky, primarij v Brnu, 10 glđ. (vsa ta darila izročena so bila po gospodu Ivanu Hribarju v Ljubljani); mestni zastop v Zagrebu 600 glđ.; prevzvišeni gospod biskup Strossmayr v Djakovem 300 glđ.; upravni svet avstro-ogerske banke na Dunaju 3000 glđ.; poglavarstvo trga Jastrebarsko na Hrvatskem nabranih 62 glđ. 80 kr.; poglavarstvo trga Daruvar na Hrvatskem nabranih 22 glđ.; gospod Ebner v Niederdorfu na Tirolskem (po gospodu Francu Doberletu v Ljubljani) 5 glđ. — V naturalijah so darovali: Prva graška delniška pivarna (po svojem zastopniku gosp. M. Zoppitschu v Ljubljani) 5 hektolitrov piva; gospod Josip Svava v Pulju 5 vreč moke; zagr. parni mlin 10 vreč moke; g. J. Gruber, pekarski mojster v Opatiji, 11 vreč kruha; rojansko posojilno in konsumno društvo v Rojanu pri Trstu 2 vreči riža in 2 vreči moke; gospod Jurij Meden, posestnik v Begunjah pri Cerknici, 10 vreč krompirja.

Iz Štange, 30. aprila. Naša cerkev je dobila vsled potresa prav veliko razpok; tudi oboki niso brez njih, posebno pod korom. Iz stranskih altarjev je vrglo svečnike s svečami vred, ki so se seveda razdrobile, raz veliki altar pa je padel križ, ki pa po naključju ni priletel do tal. Veliko bolj je poškodovan zvonik, ki je počil okrog in okrog. Vse te razpoke, izvzemši ono na zvoniku, se nam dolgo niso zdele nevarne, ali inženir, ki je stvar pregledal, je spoznal, da so prav pomenljive. Radi tega so se morali cerkveni oboki na večjih krajih podpreti, velika vrata so se zaklenila in zvonjenje z vsemi štirimi zvonovi je moralo ponehati; le pod temi pogoji je cerkev še odprta. Lansko leto se je zvikal zvonik in na novo pokrtil, napravilo se je lepo pročelje, tako da je bila cerkev zares vsa prenovljena; in sedaj čakajo za lepoto svetišča vnetega gospoda župnika nove skrbi, ljudi pa novo delo in novi stroški. Zvonik bo treba dobro zvezati; vprašanje pa je, bode li to mogoče ali ne. Popravljen se ne bode manjkalo. Tudi v župnišču se je naredilo nekaj razpok. Ravno tako so prizadete posamezne hiše več ali manj. Sedaj se še vedno ponavljajo sunki, spremljani od podzemeljskega bobnenja. Zanimivo je to, da so bili prvi dan po najmočnejšem potresu nekateri studenci zelo skaljeni, tako da ni bilo mogoče dobiti pri njih pitne vode. Ljudje, ki so bili nekaj dnij jako prestrašeni, so se že precej privadili na vedno ponavljajoče se sunke; da bi le hujšega ne bilo, to je želja in prošnja vsakega.

Iz Sostrega, 30. aprila. Ponašali in veselili smo se, da smo blizu bele Ljubljane — pa ravno ta prednost je zdaj vzrok, da moramo tudi z Ljubljano trpeti. Tudi pri nas, kakor po vsej okolici ljubljanski, je potres povzročil mnoge škode. Ni je skoro hiše, ki bi ne imela več ali manj razpok; dva hleva sta se podrla in v jednom je strop podsul tri domače fante, ki so notri prenočevali; k sreči so vse tri rešili. Dne 29. aprila popoldne je c. kr. nadinženir iz Ljubljane preiskoval farno cerkev, župnišče, šolo in podružnici. V farni cerkvi sv. Lenarta so se pokazale stare razpoke, deloma nastale tudi nove. Od vrat do ščipovnika pred presbiterijem je obok razpocen; razpokani so tudi vsi štirje ščipovniki, na katerih sloni ladijin obok. Le presbiterij in zakristija ostala sta skoro nepoškodovana — da smemo opravljati doma božjo službo. Seveda ljudstvo mora biti le v zakristiji in na prostem, dokler po naročilu izvedenca ne podpro posameznih obokov. Danes, 30. aprila razdirajo in spravljajo orglje; zviniti tudi več ne smemo. Tri leta se že pripravljamo, da bi povečali ali pa na novo zidali cerkev — zdaj jo bomo morali! Dobrunjska podružnica je najmanj poškodovana, ima le par neznatnih razpok — mej tem, ko je cerkva v Zavogljju tako razdrapana, da bo treba stolp in ladijo podreti, starinskoimenitni presbiterij bodo pa zvezali. Vendar — hvala Bogu! — kakor beremo poročila iz drugih krajev, smo vsaj toliko srečni, da smemo doma opravljati božjo službo in tudi doma v župnišču stanovati. Župnišče je že nekoliko zrahljalo, pa se bo dalo s par vezmi utrditi. Dimniki bodo morali biti vsi novi. Nevarnosti ni; vsi, ki v župnišču stanujemo, smo vse dni v njem prenočevali, dočim se preplašeno ljudstvo ni upalo v poškodovane hiše ter je raje po podih in svislih počivalo. Hud udarec za našo faro je tudi to, da je „Vevška papirnica“ razpustila nad 200 delavcev, mej njimi mnogo naših, ki so sedaj brez službe in si morajo pomagati drugam, ali pa doma borno živeti. Kedaj bo poravnana vsa škoda, ako nam ne bodo pomagala država in — dobra sreča?

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. maja.

V seji *državnega zbora* je v ponedeljek naučni minister odgovarjal na razne interpelacije. Na interpelacijo dr. Gregorca gledé prošnje občine Tolsti Vrh pri Velikovem za slovenski učni jezik je odgovoril minister, da se je občina razdelila in ustanovile so se samostojne občine Kotlje, Guštanj in Ceroviče. Občina Guštanj zahteva, da ostane v šoli nemški poučni jezik, občina Libeliče terja v Cerovičah utrakvistično šolo; kako pa bode treba urediti ljudsko šolo v Tolstem Vrhju, o tem obravnave še niso dognane. Na interpelacijo posl. Spinčiča odgovarja minister, da je šola v Lovranu pravilno urejena, da se je razširil italijanski oddelek in da ni vzroka, da bi se ne razširil tudi hrvatski. Na predlog posl. dr. Russa je bilo postavljeno na dnevni red ustno poročilo budgetnega odseka o nujnem predlogu posl. Pfeiferja glede drž. podpore pogorelcem na Toplicah. Poročevalec dr. Kathrein z ozirom na veliko nesrečo vsled potresa na Kranjskem predlaga, naj vlada preišče in ceni škodo na Toplicah in dovoli primerno podporo. Nato se je nadaljevala debata o davčni reformi glede odstotkov davkov od železnic. Dr. Kronawetter in dr. Lueger sta zagovarjala mestne, dr. Dyk in dr. Steinwender kmetske občine.

Na *Češkem* se bode dne 4. maja vršila dopolnilna volitev za kmetiške občine Češki Brod-Karlinov namesto odstopivšega prof. Tilšerja. V nedeljo je bil v Brodu volivni shod, na katerem je dr. Ed. Gregor priporočal kandidaturu znanega češkega pesnika Svatopluka Čeha. Dr. Gregor je naglašal v govoru, da so tudi Atenčani poslali Špartancem pesnika namesto vojskovodje, in pesnik je Špartance vodil v zmagoviti boj. Kandidatura Čehova bodi demonstracija proti vladi, namestniku Thunu in izjemnemu stanju. Shod je Čeha soglasno proglasil kandidatom.

V *ogerski zbornici* je v ponedeljek predsednik naznanil, da je v Nitri izvoljen liberalni kandidat Janics. Poslanec Bolgar izjavi, da se je tudi druga volitev v Nitri vršila nezakonito in da bode vložen ugovor. Radovedni smo, kaj ukrene verifikacijski odsek. Od zbornice nespremenjeni zakonski načrti o prostem veroizpovedanju in o recepciji judov so izročeni predsedstvu magnatske zbornice. Odsek jih reši ta teden in 13. ali 14. maja pridejo v ob-

ravnavo. Upamo, da bodo magnetje stali trdno na krščanskem stališču ter tretjič odklonili predloge.

Glede *zdrženja vzhodnih cerkvá z rimsko katoliško* izdal bode sv. Oče v kratkem obširnejšo okrožnico, v katerej bodo navedeni natančni zgodovinski podatki in dokazi, da je bil rimski papež vedno vrhovni poglavar orientalske cerkve do Photijevega razkola. V tej okrožnici prizadeval si bode nadalje sv. Oče kolikor možno vplivati, da se tolika četa ločenih vernikov zopet vrne v naročje rimsko katoliške cerkve.

Verske šole v Ameriki. Propaganda izdala je pred kratkem pismo na škofo v Kanadi, katero razpravlja vprašanje o verskih šolah. To pismo nalaga katoliškim starišem dolžnost, da pošiljajo svoje otroke jedino le v katoliške šole, škofo pa pooblašča, da posebno čuvajo nad tem, da se katoliški stariši ravna po teh predpisih. Ta oklic je za šolsko vprašanje v severni Ameriki splošne važnosti.

Anglija in Nikaragua. Vse sosedne države, kakor tudi evropski konzuli ugovarjajo vlado v Nikaragui, naj se uda angleškim zahtevam in izplača odškodnino. Predsednik republike Kostarike je celó ponudil petino odškodnine plačati, toda vlada v Nikaragui ne odjenja, če tudi boljši krogi preté, da odstavijo predsednika Zelayo.

Japan in Kitaj. Po poročilih bodeta japonska in kitajska vlada dne 8. maja podpisali mirovne pogoje. — Kakor znano, ugovarjajo Rusija, Nemčija in Francija zahtevam japonskim. Nemčija hoče od Kitajcev večjih privilegijev za svojo trgovino, Francija pa določiti in zagotoviti mejo svojemu indokitskemu ozemlju. Najodločneje pa pišejo proti pretiranim japonskim zahtevam ruski listi, ki naravnost trdijo, da se prične ruskojaponska vojna. „Svjet“ pravi, da stoji Rusija na pragu velikih dogodkov. Stoletja je potrebovala, da se je razširila do Tihega morja, in sedaj jej nenadoma Japonci zastavijo pot. Rusi hočejo pristanišče brez ledu, a to se ne zgodi, če Japonci dobé polotok Liao-tong in vpliv na Koreji. Zato se Rusija zanaša na svojo armado v Aziji. „Mosk. Vjed.“ pišejo, da Rusija niti pedi zemlje na suhem ne pripusti Japoncem. In če Japonci od Angležev pričakujejo pomoči, se jako varajo, kajti v tem slučaju se ruski bajoneti zablesté na meji angleške Indije. „Novosti“ preté tudi Italiji in Avstriji, če se potegneta za Japonce. Neki drugi ruski list zahteva, naj Rusija hitro odpošlje svoje brodoge v Črnem morju na vzhod, da se pripravi za vse slučaje, Koliko krika, prepira in krvi za trdo grudo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. maja.

(Presvitla cesarica in nadvojvodinja Marija Valerija) ste se sinoči ob 9. uri 53 minut pripeljali na tukajšnji južni kolodvor. Sprejema ni bilo in cesarica je ostala v vozu. Vlak se je na kolodvoru mudil 4 minute.

(Romanje iz Trsata v Loreto preloženo.) Ker se je za Loreto preobilo romarjev oglasilo, da za-nje nima Lloyd zadostnega števila parobrodov na razpolaganje, zlasti še, ker pride ravno tiste dni Njeg. Velič, cesar v Pulj, zato podpisani odbor tem potom naznanja, da je nameravano romanje preloženo na 28. maja popoldne okoli 2. ure iz Trsata in pridejo 29. maja dopoldne v Loreto. — Ker so se vsled potresa marsikateremu razmere spremenile ali bi komu na novo določeni čas ne ugajal, se vrne vsakemu ves že vplačani denar, kdor to želi.

Odbor za romanje.

(Iz Idrije.) 30. aprila. Včeraj bival je tu gospod profesor dr. Suess, da si ogleda škodo po potresu povzročeno, toda našel je že jako malo, ker marljivi Idrijčani so si kar hitro popravljali svoja omajana bivališča. Mestna farna cerkev sv. Barbare je že tudi popravljena, razpoke so vse zadelane, torej si je imel gospod profesor le malo zabilježiti. Ogledal si je tudi žgalnico in se podal naposled tudi v jamo. — Sinoči je nagle smrti umrl cerkovnik sv. Antona, Franc Gruden. — Za ponesrečene Ljubljance darovala je tukajšnja mestna občina 500 glđ.; razven tega se je rodila v čitalničnem odboru blaga misel, naj vsa idrijska društva priredé skupno gledališko predstavo in veliki koncert, katerega čisti dobiček naj se obrne v ravno isti dobrodelni namen. In res, v občudovanja vredni jedinstvi pozdravila so vsa tukajšnja slovenska društva to lepo misel in že se snujejo priprave, da se vse veličastno in dostojno dovrši.

(Iz Toplic.) Iz prvega strahu smo se že nekoliko vzdramili. Velika žalost se je že malo poglobila. Ljudje so se pogumno lotili dela, da si pred ko pred zgradijo svoje porušene domove. Zavarovalnice so takoj odposlale svoje zastopnike ogledat in oceniti po požaru prouzročeno škodo. Pohvalno moramo javno pripoznati, da so vse prizadete banke točno izplačale zavarovalne svote; nijedna ni odtegnila niti solda ne. To je pravično, to je pošteno! — Naša velika nesreča vzbudila je gorko sočutje v mnogih usmiljenih srcih, in se sijajno pokazalo tudi v djanju. Od Njih Veličanstva, predobrotljivega, premilostnega cesarja došel nam je precej prve dni po požaru istinito cesarski dar — 1000 gld. — z naročilom, da se ta denar med ponesrečeneže takoj razdeli za prvo silo, za prvo potrebo. To se je takoj storilo po blgr. gosp. okr. glavarju Novomeškem. A tudi mnogi drugi plemeniti dobrotniki niso pozabili na nas! Došlo nam je od blizo in daleč toliko velikodušnih darov, da presega ta blaga darežljivost v sedanjem času splošne bede naše najdržneje nade. Prišla nam je zdatna pomoč v denarjih, preskrbela se nam je od preblagih gospej Slančeve, Šegulove, gospdč. Pajničeve in dr. mnogo še prav dobre obleke za otroke in odrasčene; tudi krme za živino in hrane za ljudi se nam je za prvo silo poslalo od domačih in sosednih faranov. Veliko, prav veliko smo dobili! Bodi tu izražena naša najglobokejša hvala vsem p. n. darovalcem! A veliko, veliko še potrebujemo, in prosimo najuljudneje naše mile rojake, da se nas še v prihodnje blagovoljno spominjajo! Bolje je dajati, nego sprejemati. — Največa težava je za stanovanja. V nekaterih hišah, katerim je ogenj prizanesel, stanuje po troje družin. Kerho poveljništvo v Graueu je prepustilo vojašnico v porabo do 1. junija. Takrat pridejo bolni vojaki se zdraviti v naše gorke kopeli, in se bode morala vojašnica za te prirediti. — G. Er. F. iz Kočevja ima pri nas hišo s 4 sobami. Ta hiša ni pogorela in stoji že leto in dan prazna. Nihče se ni hotel v njej naseliti, ker je omenjeni gospod zahteval za hišo in vrt stanarine 200 gld. — In čujte, koliko zahteva ta velikodušen gospod zdaj, ko vidi, da je toliko družin brez strehe? Iz golega človekoljubja nič manj kot 528 gld. — Da ne bote vgibali, kdo je ta usmiljeni gospod, povem, da ni ne Kočevjar in ne čifut, po rimskokat. obredu krščeni zasebnik in agent Ernest Faber, stanujoč v Kočevju! Usmiljeni Gospod! Prodajte že skoraj vašo hišo na Toplicah.

(Stanovanje na razpolago.) Podpisanec dam svojo hišo na Brodu 10 minut od sv. Križa pri Kostanjevici s 4 sobami, kuhinjo itd., kakej ljubljanskej rodovini brezplačno v stanovanje. Andrej Stritar, posestnik v sv. Križu.

(Č. gosp. Ivan Zdražba, župnik v Prežganju) je nevarno obolet. Zadel ga je mrtvoud. Priporoča se v pobožno molitev.

(Majski advancement.) Imenovani so: Nadvojvoda Frančišek Salvator, major v dragonskem polku št. 15, podpolkovnikom; podmaršal grof Uexküll generalom konjištva, podmaršal Galgotzy feldcajgmajstrom; 16 generalmajorjev je imenovanih podmaršalom, 29 polkovnikov gen. majorjem, 39 polkovnikov, 101 podpolkovnikov, 14 majorjev; dalje 298 stotnikov I. vrste, 290 stotnikov II. vrste, 480 nadporočnikov in 468 poročnikov.

(Darovi.) Za barjane spadajoče pod mesto Ljubljano, ki so vsled povodenj škodo trpeli, došli so magistratu sledeči darovi: Sl. kmetska posojilnica Ljubljanske okolice 30 gld., g. dr. Ivan Tavčar 5 gld. g. Vaso Petričič 3 gld., g. Fran Škof 3 gld., g. Fran Falešcini 2 gld., g. Ivan Gogola 2 gld., g. Fran Trček 2 gld., g. Josip Lubey 2 gld., gospod Ivan Perdan 2 gld., g. Fran Trtnik 2 gld., g. Ivan Velkovrh 2 gld., gospodična Antonija Hren 2 gld., g. Fran Jakopič 1 gld. 50 kr., g. Leopold Blumauer 1 gld., g. Anton Dorer 1 gld., g. Fran Hren 1 gld., g. Janez Kačar 1 gld., g. Anton Klein 1 gld., g. Jak. Kapsch 1 gld., gospa Marija Goršič 1 gld., gospici Franja in Uršula Goršič 1 gld., g. Ferdinand Omejec 1 gld., g. R. Ranzinger 1 gld., g. Ed. Tavčar 1 gld., g. Rud. Tenente 1 gld., g. Jos. Toeppel 1 gld., g. Ivan Tosti 1 gld., g. Karol Žagar 1 gld., gospa Marija Triller 1 gld., g. Fran Kovačič 50 kr., g. Ivan Pogačnik 50 kr., g. Anton Prelesnik 50 kr., g. Vincencij Vizjak 25 kr., č. g.

Ivan Rozman 3 gld., č. g. Janez Oblak 1 gld., č. g. dr. Ušeničnik 1 gld., č. g. Jos. Sterbene 1 gld., č. g. Jurij Dernovšek 1 gld., g. Karol Laheiner 2 gld., g. Alojzij Zorman 1 gld., g. Martin Hribar 1 gld. 50 kr., g. Josip Stadler 1 gld., g. Blaž Jesenko 1 gld., gospa Amalija Kajzelj 1 gld., gospod J. S. Benedikt 2 gld., g. Maks Günzler 1 gld., g. vitez Mat. Zitterer 50 kr., g. Jan Spoljarič 1 gld. 50 kr., g. Košiček 50 kr., g. Josip Bahovec, molar 2 gld., g. Janez Godec 50 kr., g. Jožef Umek 30 kr.

(Vsled potresa) je poslopje ljudske šole v Hotiču tako razrušeno, da jo bodo morali podreti. — Ker ni v vasi primerne prostora, je šolski pouk ustavljen.

(Najdeno okostje.) Včeraj so našli delavci, ki kopljejo temelj za odranje ravno pri stopnicah glavnega vhoda cerkve sv. Jakoba, le 30 cm pod zemljo okostje mrliča, ki je moral biti odrasčen; bil je sedeč. Pred 400 leti je bila pri cerkvi sv. Jakoba cesarska bolnišnica; jezuitje so pokopavali svoje mrliče tudi doma. — Od kod to okostje, se ne ve nič gotovega.

(Darovi) za ponesrečene po potresu: G. Jos. Kosec, vikar v Novakih 5 gld. G. Jos. Benkovič, župnik v Gračani v Istri 5 gld. G. Ignacij Okorn, marker na postaji Hernelje-Kozina 5 gld. Č. g. Ivan Murovec, dekan v Cerknem zbirko 2 gld. G. Fr. Pavletič, vikar v Fojani pri Korminu 5 gld. G. Ivan Nep. Sirnik v Moosburgu 6 gld. G. Anton Jarc, trgovec v Novem mestu 6 gld. — Za popravo ljubljanskih po potresu poškodovanih cerkvá g. Fr. Pavletič, vikar v Fojani 5 gld. — Bog povračuj s svojo milostjo blagodušnim dobrotnikom!

(Mestna hranilnica Ljubljanska.) Meseca aprila 1895 l. uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 448 strank 202.741 gld. 60 kr., 541 strank pa vzdignilo 183.304 gld. 74 kr.

(Nemški advokatje na Moravi) so osnovali novo društvo, da bodo tem složneje delovali v svoje namene. Društveni odbor ima mej drugimi ta-le imena: Dr. Alfred Weiss, dr. Sigmund Wolf, dr. Alfred Fischel, dr. Julius Korngold, ti bolje označujejo društvo, nego vsak komentar.

(Zdravje v Ljubljani) od 21. do 27. aprila: Novorojencev bilo je 14, mrtvorojeni 1; umrlo jih je 29, mej njimi za jetiko 8, za vnetjem sopilnih organov 2, za želodčnim katarom, vsled starostne oslabelosti 1, za različnimi boleznimi 14; mej njimi bilo je tujcev 10, iz zavodov 13. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za vrtico 1.

(Amerikanske novice.) 6. aprila se je ponesrečil 24letni Marka Molek v Toweru. Min. Pokojni je bil iz Bojonje vasi, radoviške fare pri Metliki. — V San Francisco, Cal. se Slovenci pripravljajo za graditev nove cerkve. Število Kitajcev se v tem kraju vedno množi, kar jemlje zaslužek našim ljudem. — V Omaki so djali pod ključ nekega Karminskega, navidezne župnika pri poljski cerkvi sv. Pavla, kateri pa ni bil družega nego navadni slepar. Karminskega ni namreč noben škof v mašnika posvetil. Zapri so tudi 3 druge Poljake, kateri so bili na sumu, da so hoteli zažgati katoliško cerkev.

(Nov list) „Realist“ dr. Masaryk prične sredi maja izdajati nov dnevnik v češkem jeziku v obrambo in v razširjevanje svojih realističnih neslanostij. Ta list bo zmedenim razmeram na Češkem pridejal novo šolo za — zmedenost.

(Izgubila se je) sedemletna Josipina Gostinčar iz Most št. 13 pri Ljubljani. Od včeraj jo pogrešajo in se boje, da je morda padla v Ljubljano.

(Vseh tunelov na svetu) je neki 1142 ter merijo 827 km. Od teh jih nekako 1000 služi železnicam, kateri merijo 563 km. Razun tega je 99 tunelov kanalov skozi gore v dolgosti 112 km. Pod vodo je 12 tunelov, ki pa merijo samo 14 km.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je pokroviteljica postala župnija Breznica, pošiljajoč družbi za piruhe 108 gld. 63 kr., nabranih zlasti z ozirom na slovensko šolo v Velikovecu. Pokroviteljici zastopnik bo vsakokratni Brezniški župnik ali njegov namestnik. — Posamezne vasi v župniji so darovale sledeče svote: Breznica gld. 13-63, Moste 11-68, Zirovnica 12-50, Breg 6-15, Selo 6-86, Zabeznica 7-11, Vrba 6-70, Studenčice 6-44, Rodine 9-16, Smokuč

20-81, Dosloviče 7-59. Zahvaljujoč se vrlim Brezničanom za prelepi velikonočni dar, mora jih družbino vodstvo pohvaliti toliko bolj, ker so s tem činom posnemali svoje duhovne rojake, o katerih smo nedavno poročali, da so darovali za slovensko šolo v Velikovecu poldrugo družbino pokroviteljino. Ginjeni smo bili, ko smo čuli, da so tudi najrevnejše hiše v župniji si utrgale vsaj male svotice 5, 10, 15 kr. in semtertja dekle po 1 krono. „Zrno do zrna“ po-gača — kamen do kamena palača“: — ali če tudi ne potratna palača, vendar bo z božjo pomočjo kmalu stala čedna zgradba s podobo sv. Cirila in Metoda na čelu: slovenska šola v Velikovecu, ki bo še poznim rodovom pričala o požrtvovalnosti slovenskega naroda.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Vabilo) k veselici, katero priredé vsa društva loške doline v korist po potresu poškodovanim prebivalcem ljubljanskim dne 5. majnika 1895 v prostorih ljudske šole v Starem Trgu. — Vspored: I. Nagovor odborovega načelnika. II. Petje. 1. Br. B. Ipavec: „Domovini“, moški zbor. 2. C. H. Sattner: „Na planinah“, mešan zbor. III. Gledališka predstava: A. Levec: „Gospod okrajni glavar“. Izvirna veseloigra v jednom dejanju. IV. Loterija. V. Prosta zabava. — Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. — Vstopnina 30 kr. za osebo. — Zaradi dobrodelnega namena se tudi nadplačila hvaležno sprejemajo.

Odbor.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu marcu je vložilo 69 strank 13.900 gld. 23 kr., vzdignilo 26 strank 2119 gld. 30 kr., toraj več vložilo 11.780 gld. 93 kr. V mesecu aprilu je vložilo 79 strank 19.286 gld. 77 kr., vzdignilo 25 strank 2829 gld. 25 kr., toraj več vložilo 16.457 gld. 52 kr. V teku 12 mesecev od 1. maja 1894 do 30. aprila 1895, se je vložilo 136.610 gld. 60½ kr., vzdignilo pa 24.543 gld. 4 kr. Na hipoteke se jedo danes izplačalo 75.020 gld.

Telegrami.

Dunaj, 1. maja. Cesarica in nadvojvoda Franc Salvator s soprogo so dospeli danes dopoldne v Oberhetzendorf, kjer jih je cesar sprejel in dovedel v grad Laine.

Dunaj, 1. maja. V budgetnem odseku se je razpravljajl nujni predlog Švegelnov gledé oprostite davka vsled potresa poškodovanim ljubljanskim poslopjem. Poročevalec Mauthner predlaga sledeče: Vlada naj predloži načrt zakona, po katerem uživajo vsa novo zidana in prezidana poslopja ljubljanska 25letno davčno prostost, vsem drugim poslopjem v Ljubljani in okolici, ki ne pripadajo državi, naj se pa opusti deželni davek, oziroma za pet let podaljša oprostitev davkov. Finančni minister se je izjavil, da bo predložila vlada gledé na katastrofo te predloge zbornici kakor kmalu mogoče. Predlogi so se jednoglasno sprejeli.

Dunaj, 1. maja. Danes dopoldne vršili so se mirno ljudski shodi, katerih se je vdeležilo okrog 30.000 delavcev. Povsod so se vsprejele jednoglasno znane resolucije. Nekateri govorniki so poskušali razdražljivo govoriti, toda te je predsednik ali pa vladni zastopnik kmalu pomiril. Pri nekaterih podjetjih v predmestjih so nameravali delavce s silo odvrniti od dela; tu je pomagala straža ter jih je razkropila. Sedem rogoviležev so zaprli. Dosedaj ni bilo v nobenem glavnem mestu nemirov. Po vseh državnih podjetjih se je delalo, zasobna pa so jim dala prosto. V nekaterih mestih, kakor v Solnogradu in Celovcu so napravili izlete ter se pomenkovali o volilni pravici.

Beljak, 30. aprila. Zaradi zemeljskega usada na progi Hatzendorf-Sächau je ustavljen direktni osobni promet za kake 4 dni.

Praga, 30. aprila. V neki zakotni ulici je nocoj umoril čevljarski mojster Franc Czervenka z malo sekirico svojo soprogo. Tudi svojo hčer je dosmrtno ranil. Nato je zaprl svoje stanovanje in odšel. Zločinstvo zvedelo se je še le danes zvečer. Deklico so prenesli v bolnišnico; zločinec je zginil. — Hčerka je ob 6. uri umrla.

Lino, 30. aprila. Pri današnjih občinskih volitvah za prvi razred so zmagali liberalci. Konservativna stranka je ostala v manjšini.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Cetinje, 30. aprila. Pri zadnjem boju z Albanci je bilo ubitih 15 vojakov. Albance so razkropili v gore; več hiš je razdejanih.

Pariz, 30. aprila. Kakor se poroča iz Madrida, je sklenila Španija, glede vzhodno-azijskega vprašanja pridružiti se Rusiji, Nemčiji in Franciji.

Umrli so:

28. aprila. Žiga Riestler, krojač, 82 let, Gradišče štev. 10, plučnica. — Uršula Jerič, kuharica, 53 let, Sv. Petra cesta št. 53, plučnica. — Jera Mohar, vdova, 60 let, Tržaška cesta št. 19, cirrhosis hepatis. — Matija Česnovar, mizarjev sin, 1 leto, Tržaška cesta 28.

V otroški bolnišnici:

28. aprila. Josip Kopler, ključarjev sin, 2 meseca, sušica. — Karol Karneval, delavčev sin, 6 let, difterija.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokričina na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	736.3	9.2	sl. svzh.	oblačno	
30. u. pop.	738.9	13.1	zm. svzh.	"	0.00
9. u. zveč.	739.6	11.9	sl. svzh.	"	

Srednja temperatura 11.4°, za 0.3° pod normalom.

282 1-1

Prežalostnim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Bogu vsegamogočnemu dopadlo našega preljubljenega očeta, oziroma starega očeta, gospoda

Janeza Tomšič-a

danes dne 30. aprila ob 1. uri popolnoči v 90. letu svoje starosti po dolgi, mučni bolezni, previdenega s sv. zakamenti za umirajoč, k Sebi poklicati.

Pogreb predragega rajnega boče v četrtek, dne 2. maja, ob 9. uri zjutraj.

Nepozabnega rajnega priporočamo v pobožno molitev.

Sv. maše za dušnice se bodo darovale v farni cerkvi sv. Petra v Trnovem.

Ilir. Bistrica, dne 30. aprila 1895.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

284 1-1

Za dokaze milega sočutja in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, brata in svaka, gospoda

Vojteha Ribnikarja

izrekamo vsem tem potom srčno zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo velečastiti duhovščini, gosp. F. Stegnarju za gniljivi nagrobni govor, gospodom učiteljem, gospodom učiteljem-pevcem, slavni požarni straži za korporativno udeležbo, vsem darovateljem krasnih venčev, in vsem onim, kateri so prihiteli od daleč, da so izkazali blaginjo in namu poslednjo čast.

Dol. L., dne 30. aprila 1895.

Žalujoči ostali.

Posedstvo na prodaj

v Češnjevku pri Kranju,

obstoječe iz hiše št. 26 v Češnjevku, 9 njiv, 4 travnikov in 7 gozdov. Prodaja se skupno ali na drobno.

Natančna pojasnila daje pooblaščenec Rudolf Kokalj v Kranju. 267 3-3

Priporočen od poliklinične direktorje.

Uporablja se proti dušljivemu kašlju, boleznim v grlu, v prsih in proti otročjim boleznim.

Konjaka sladni izvleček

Neutrpen za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah in droguerijah. 590 52-43

Tovarna konjak-sladnega izvlečka v Leipniku.

Razglas.

V stari bolnici se od sedaj naprej vsprejemajo le oči bolni, kožbolni in noseče ženske. 270 3-3

Vsi drugi bolniki se vsprejemajo le v bolnici za silo za sv. Krištofom.

Vodstvo deželnih dobrodelnih zavodov

v Ljubljani, dne 27. aprila 1895.

Primarij dr. E. Šlajmer

ordinuje odslej od 12 do 1 ure

v Vodmatu, v poslopju usmiljenih sester.

Naročila oddajo naj se vsak dan do 4. ure vratarju stare bolnišnice. 273 (3-3)

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepičen, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino, za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar 113 11

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Več po 3/4 palcev debelih smrekovih dil in strešnih lat

prodaja tudi na drobno prav po ceni

Jos. Paulin

283 3-1 v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu

priporoča največjo in najizbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših

švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, stenskih in ur s stojalom, budilnikov, zlatnino in srebrnino ua. ua.

po zdatno znižani ceni.

Radi velike nesreče, katero je povzročil grozni potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna prilika za prav ceno nakupovanje.

V ceniku zaznamovane cene znižal sem za 10%.

V prav obilno nakupovanje se priporočam najuljudneje.

Ceniki se zastoj razpošiljajo.

Edina zaloga biciklov in raznih pristrojov za vozarenje slovite tvrdke Iv. Puch v Gradcu. 285 1

Najvišje pismo priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice - vdove

nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe

odlikovane

lekarne Piccoli, pri angelju

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj olajšajo bolečine. 588 50-25

Stekleničica 20 kr.

Dunajska borza.

Dne 1. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 45 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 70 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 55 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 30 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 10 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1086 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	400 " 25 "
London vista	123 " 10 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 72 1/2 "
20 mark	11 " 94 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 69 1/2 "
Italijanski bankovci	46 " 15 "
C. kr. cekini	5 " 73 "

Dne 30. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	164 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	198 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 60 "
Tisne srečke 4%, 100 gld.	149 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	132 " 75 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 " 50 "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "
Prioritetne obveznice državne železnice	223 " 50 "
" " južne železnice 3%	169 " — "
" " južne železnice 5%	133 " — "
" " dolenskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	— gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	17 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	71 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	73 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	54 " — "
Ljubljanske srečke	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	169 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3635 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	565 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 75 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	80 " — "
Montanska družba avstr. plan.	85 " 40 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	173 " — "
Papirnih rubljev 100	131 " 12 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri trefanji, pri izkretanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.